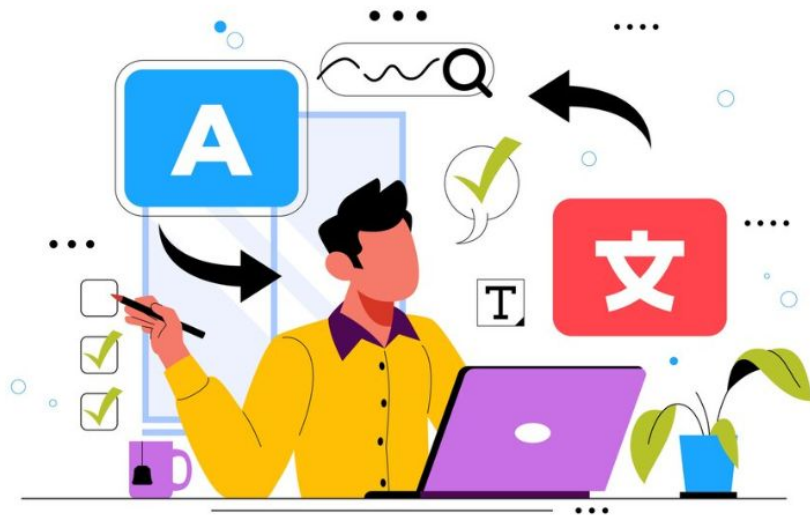


ОНЛАЙН СЛОВНИКИ ТА СЕРВІСИ

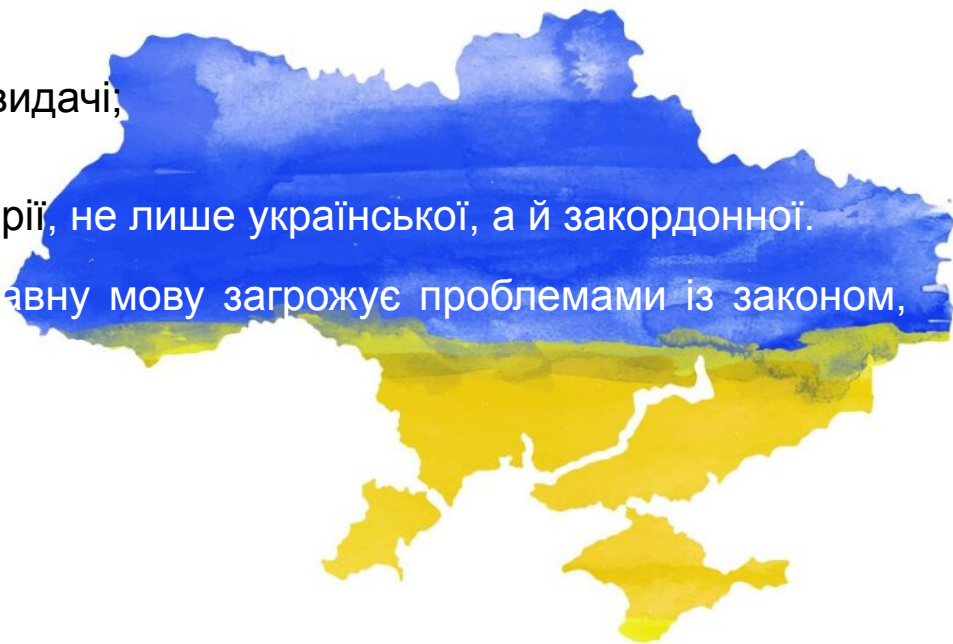
для автоматизованого перекладу



Після початку повномасштабної війни в Україні було ухвалене рішення про поступовий переклад російськомовного вмісту українських веб-ресурсів на державну мову. По-перше, це логічно, по-друге, корисно для успішного просування сайту:

- покращується індексація сайту;
- підвищується позиція у пошуковій видачі;
- зростає трафік, а отже, і продажі;
- зростає лояльність цільової аудиторії, не лише української, а й закордонної.

Крім того, відмова від переходу на державну мову загрожує проблемами із законом, численними перевітками та штрафами.



ЩО ТАКЕ ПРОГРАМНИЙ ПЕРЕКЛАД?



Програмний переклад, як зрозуміло з назви, виконується програмами-перекладачами, вони існують давно і постійно ускладнюються та вдосконалюються.

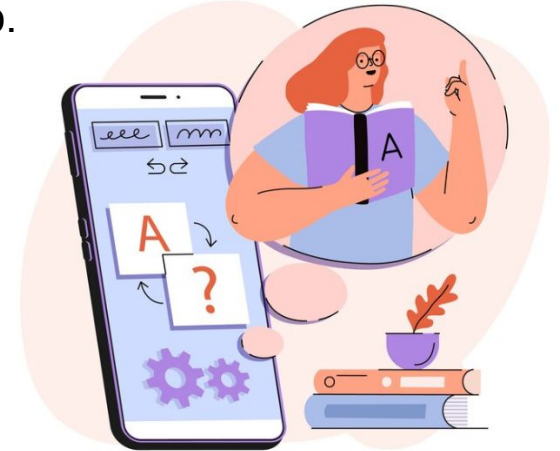
Спершу словники завантажувалися в пам'ять комп'ютера, з синтаксисом і граматичними конструкціями машина працювати не вміла, а переклад здійснювався за послідовною схемою від слова до слова.

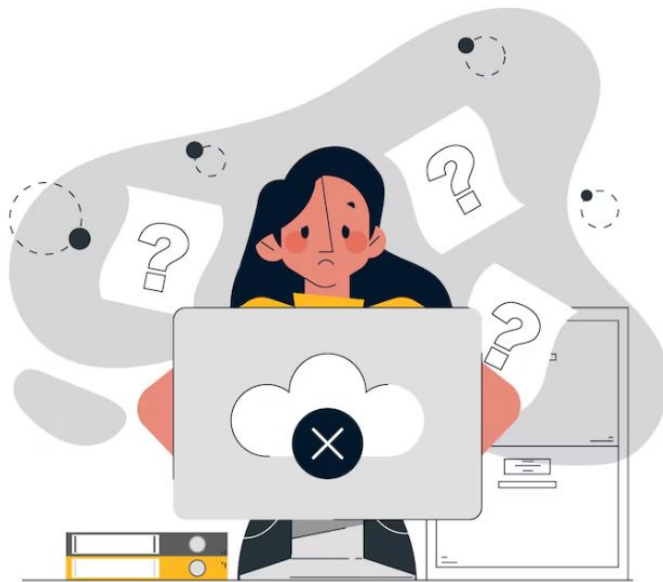
Зрозуміло, що наприкінці отримували набір фраз, який далеко не завжди відповідав контексту оригіналу.





Зараз це набагато складніший процес: програма аналізує текст-оригінал, його граматичну структуру, а потім відтворює аналогічний текст мовою перекладу. Але незважаючи на те, що програми-перекладачі стали набагато більш досконалішими, їм все одно дуже далеко до якості перекладу, зробленого людиною.





Недоліки автоматизованого перекладу

Будь-яка програма – це логічна схема, в якій діють певні правила. У разі виникнення нештатної ситуації, яка не прописана в цих правилах, а також при втручанні в процес перекладу, програма може дати збій.




Програма не зможе обробити пошкоджений файл або перекладе його із серйозними помилками. Більш-менш якісний автоматизований переклад машина виконує лише для групи споріднених мов, наприклад, слов'янських. Та й то – тільки якщо текст складається зі стандартних слів і речень, що містяться в базах даних.

Якщо текст написаний складними реченнями, рясніє ідіомами, сленгом або специфічними термінами, переклад буде виконано з безліччю помилок і частковою втратою сенсу.





Програма-перекладач не в змозі аналізувати контекст, відстежувати та відтворювати неповторний авторський стиль та емоційне забарвлення тексту.



machine translation

language

communication

technology

vocabulary

software

internet

display

robot

information simulator digital

emerging fabricating mathematics glowing

virtual generated advice

order

global cyberspace

translate

robotic english

download

tech computer process

laptop

binary

image

engineering

network

industry

field

speech

automation

word symbol

code

concept twist

web

data

mathematical

equipment technologies

electronics

format stream

text serial

linguistics

graphic

online

automatic

inscription coding

digitally

assembly

installation

security

Найбільш поширені помилки машинного перекладу



Програму-перекладач цілком можна використовувати, щоб зробити чернетку перекладу, яку згодом буде перевірено ще раз і доопрацьовано людиною. Давайте розглянемо основні помилки, що трапляються під час роботи з сервісами для перекладу:

1. Застосування навіть таких близьких мов слов'янської групи, як російська та українська, має серйозні відмінності у написанні, граматиці, словотворенні. Автоматизований переклад не завжди може підібрати потрібний час чи форму слова.
2. Вживання схожих слів у російській та українській мовах часто відрізняється залежно від контексту. Це може стати проблемою для програми, яка не в змозі розпізнати, в якому сенсі використане те чи інше слово.

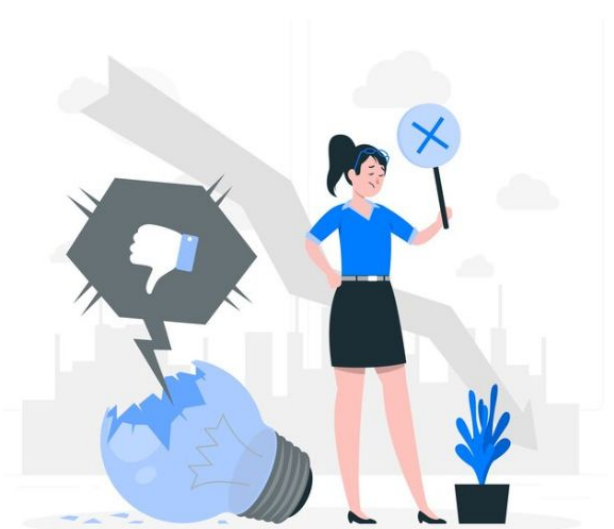
3. Бази слів і виразів, з якими працюють програми-перекладачі, є величезними, але не є абсолютно повними. Програма може спробувати замінити відсутнє поняття близьким за змістом, але заміна не завжди вірна.

4. Програма-перекладач погано розпізнає слова, написані з помилками, заміною символів, а також має труднощі з іменами, прізвищами, назвами.



Ще один специфічний негативний момент використання програм-перекладачів: той же Google Translate перекладає текст, використовуючи ідентичний матеріал з інтернету, написаний різними мовами. Тобто програму можна ввести в оману, опублікувавши статтю російською та українською, написану таким чином, щоб отримати потрібний переклад певних слів чи фраз.

Висновок – у випадках, коли необхідний повний та точний переклад, зі збереженням сенсу та емоційної складової тексту, програмний переклад не є надійним інструментом.



Переваги “живого” перекладу



Переклад, зроблений людиною, зберігає цілісність та суть оригіналу, авторський стиль та емоції – тобто те, що не в змозі вловити та передати програма. Людина зчитує контекст, спираючись на безліч даних – сфера діяльності, до якої належить документ-оригінал, цільова аудиторія, цілі, для яких писався текст. Додамо сюди розуміння тонкощів мови, знання метафор, ідіом, приказок, специфіки конкретної теми та інших нюансів

Якщо у перекладача виникають сумніви щодо правильності перекладу, він шукатиме додаткові варіанти, консультуватиметься з експертами, прагнучи досягти максимальної точності, чого машина робити не буде. До того ж, ручний переклад дозволяє знайти і виправити граматичні та синтаксичні помилки в оригіналі, прибрати кліше та повтори, тобто підвищити якість і оригінального тексту, і перекладу.





Недоліки автоматизованого перекладу та причини їх появи

Напевно, кожному хоч раз зустрічався в мережі недолугий переклад з російської на українську мову. Найбільш поширені причини появи таких ляпів – мовна багатозначність, коли слово має кілька значень, і омографи – слова, які пишуться однаково, але вимовляються по-різному.

Ми зібрали для вас найяскравіші та найсмішніші приклади помилок, допущених під час програмного перекладу:



- немає сечі терпіти ці пекельні борошна;
- електрохарчування;
- букети кольорів;
- розквітне, як нирки на деревах;
- стиснути руку в куркуль;
- державний будуй;
- мову з рота вивалив;
- мереживні боягузики.



Добре, якщо помилка викликає лише сміх або трапилася в тексті, який не має юридичної важливості. Але коли через це просідає у видачі сайт, знижується довіра аудиторії та падають продажі – це не просто прикро, це удар по репутації та фінансах компанії.

Якщо ж ви залучаєте не просто перекладача, а фахівця, який знає основи SEO-копірайтингу, витрачені на професійний живий переклад кошти окупаються дуже швидко і допомагають подальшому успішному просуванню сайту.



НЕ ТІЛЬКИ ПРО GOOGLE TRANSLATE ТА DEEPL



Про що поговоримо:

- ✓ Принцип роботи онлайн-перекладачів
- ✓ Google Перекладач
- ✓ Bing/Microsoft Translator
- ✓ Systran
- ✓ DeepL
- ✓ Worldlingo
- ✓ Reverso
- ✓ pereklad.online.ua
- ✓ Національний онлайн-перекладач m-translate.com.ua
- ✓ Поради щодо роботи з онлайн-перекладачем



Принцип роботи онлайн-перекладачів



Перекладачі працюють на основі комп'ютерних програм та алгоритмів машинного навчання, які виконують переклад тексту з однієї мови на іншу. Наприклад, переклад з англійської на українську складається з наступних етапів:

1. Розпізнавання мови: програма спочатку визначає мову, з якої потрібно перекласти текст.
2. Розбиття тексту: перекладач розбиває текст на окремі слова та фрази.
3. Аналіз тексту: програма аналізує текст та шукає відповідності між словами і фразами у вихідній та цільовій мовах.

4. Переклад: на основі зібраних даних перекладач формує переклад тексту з вихідної мови на цільову.

5. Побудова тексту: програма складає перекладений текст з окремих перекладених слів та фраз.

6. Показ результату: перекладач відображає перекладений текст користувачу.

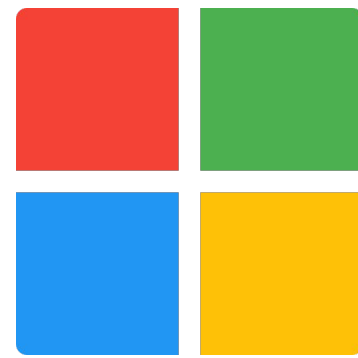


Google Перекладач

[Google Перекладач](#) працює на основі машинного навчання та штучного інтелекту. Перекладач використовує нейронні мережі, щоб забезпечити кращу якість перекладу. Нейронні мережі використовуються для визначення контексту та тону тексту, що допомагає досягти більш точного перекладу.



Однією з особливостей Google Перекладача є те, що він може навчатися самостійно на основі нових перекладів, що вводяться користувачами, тому він є доволі точний перекладач з англійської на українську. Кожен раз, коли користувач вводить новий переклад, система використовує ці дані для покращення своїх перекладів у майбутньому.



Bing/Microsoft Translator

[Bing/Microsoft Translator](#) – потужний інструмент, який допомагає людям перекладати тексти з однієї мови на іншу з високою якістю та швидкістю. Сервіс використовує технології машинного навчання та штучного інтелекту, щоб автоматично перекладати текст з однієї мови на іншу. Наразі перекладач підтримує більше 70 мов, включаючи рідкісні мови та діалекти.

Для кожної пари мов машинне навчання створює моделі перекладу. Ця модель базується на великій кількості текстів в обох мовах, щоб система могла зрозуміти відповідність між словами та фразами. Bing/Microsoft Translator оснащений технологією, яка може краще розпізнавати контекст та перекладати слова та фрази відповідно до цього контексту, що дозволяє досягати більш точного перекладу.

Після генерації перекладу, система перевіряє його якість, аналізуючи стилістику, правопис та граматику. Якщо якість перекладу недостатня, система може застосовувати додаткові алгоритми для поліпшення якості перекладу.

Systran

Перекладач з англійської на українську Systran використовує різні методи для перекладу, включаючи статистичний, граматичний та глибинний аналіз.

Принцип роботи Systran полягає в тому, що програма збирає дані з багатьох різних джерел, таких як текстові посібники, словники, переклади тощо. Потім вона використовує ці дані для створення моделей перекладу, які необхідні для перекладу тексту з однієї мови на іншу. Статистичний метод полягає в тому, що програма аналізує текстову інформацію, щоб визначити, які слова та фрази зазвичай використовуються разом в різних мовах. Граматичний підхід використовує граматичні правила для перекладу тексту, а глибинний аналіз аналізує семантику тексту, щоб зрозуміти його сенс.

DeepL

Принцип роботи DeepL полягає в тому, що він використовує нейронні мережі для автоматичного навчання на великих обсягах текстових даних. При навчанні мережі аналізуються текстові дані з багатьох мов, і на основі цього створюється модель перекладу. Коли користувач вводить текст для перекладу, DeepL використовує цю модель для генерації перекладу.

Однією з переваг DeepL є його висока якість перекладу. Він вважається одним з найкращих інтернет-перекладачів, особливо для перекладу між європейськими мовами. Його глибокі нейронні мережі дозволяють відтворювати контекстуальні нюанси мови та використовувати багатоаспектний підхід до перекладу, що дозволяє досягати високої якості перекладу. Сервіс забезпечує більш точний та граматично коректний переклад, ніж більшість інших перекладачів.

Worldlingo

Принцип роботи WorldLingo полягає у використанні комп'ютерних алгоритмів для автоматичного перекладу тексту. При перекладі тексту програма розбиває текст на окремі слова, а потім використовує базу даних перекладу для знаходження відповідних слів у мові перекладу. Для досягнення кращої якості перекладу, WorldLingo використовує алгоритми для аналізу контексту тексту та визначення контекстуальних нюансів мови.

Однією з переваг WorldLingo є його широкий вибір мов для перекладу. Він підтримує більше 140 мов, включаючи мови, які рідко зустрічаються в інших інтернет-перекладачах. Сервіс підтримує переклад тексту відразу ж у декілька мов, що дозволяє економити час на перекладі.

Worldlingo

Принцип роботи WorldLingo полягає у використанні комп'ютерних алгоритмів для автоматичного перекладу тексту. При перекладі тексту програма розбиває текст на окремі слова, а потім використовує базу даних перекладу для знаходження відповідних слів у мові перекладу. Для досягнення кращої якості перекладу, WorldLingo використовує алгоритми для аналізу контексту тексту та визначення контекстуальних нюансів мови.

Однією з переваг WorldLingo є його широкий вибір мов для перекладу. Він підтримує більше 140 мов, включаючи мови, які рідко зустрічаються в інших інтернет-перекладачах. Сервіс підтримує переклад тексту відразу ж у декілька мов, що дозволяє економити час на перекладі.

Reverso

Робота сервісу Reverso полягає в тому, що він використовує технології машинного навчання та нейронних мереж для аналізу та порівняння мільйонів перекладів з різних джерел, таких як словники, перекладачі та інші ресурси. Потім система порівнює ці переклади та використовує їх для створення оптимального варіанту перекладу.

Однією з переваг Reverso є те, що він має велику базу даних перекладів, яка включає багато різних мов та різних контекстів використання слів. Це дозволяє системі надавати точні й зрозумілі переклади, які відповідають конкретному контексту. До того ж, перекладач пропонує додаткові можливості для поліпшення якості перекладу, такі як вбудований граматичний та орфографічний перевірник, функція вимови слова та можливість порівняння різних перекладів для отримання оптимального результату.

pereklad.online.ua

Зробити якісний переклад допоможе і сайт pereklad.online.ua. Він використовує нейронні мережі, які навчаються на великій кількості текстових даних, щоб розуміти сенс тексту та перекладати його на іншу мову. Завдяки цьому перекладач може забезпечити високу точність та швидкість перекладу.

Програма дозволяє робити переклад окремих мовних словосполучень, текстів та цілих документів, які можуть бути завантажені з комп'ютера користувача в різних форматах (наприклад, .doc, .pdf, .txt тощо). При цьому перекладач забезпечує збереження форматування документу та його оригінального вигляду.

Національний онлайн-перекладач

m-translate.com.ua

Національний онлайн-перекладач m-translate.com.ua пропонує переклад текстів з більш як 90 мов. Для забезпечення високої якості перекладу, сайт використовує не тільки статистичний машинний переклад, але і глибоке навчання (deep learning) на основі нейромереж. Це дозволяє автоматично підібрати найкращий переклад для кожного конкретного контексту.

При введенні тексту для перекладу, система розділяє текст на окремі фрази та слова, а потім використовує спеціальні алгоритми для перекладу кожної з цих фраз. Для кожної фрази використовується алгоритм, який аналізує контекст та вибирає найбільш ймовірний переклад зі словникової бази.

Поради щодо роботи з онлайн-перекладачем

Усі згадані вище перекладачі мають свої беззаперечні переваги у використанні сучасних технологій перекладу. Але навіть вони не можуть дати вам гарантії на 100% правильних перекладів.

Ось кілька порад для ефективної роботи з перекладачами:

- Використовуйте правильну мову та діалект

Вибираючи мову для перекладу, переконайтеся, що ви вибрали правильну мову та діалект, які підходять для вашого тексту.

- Усвідомлюйте недоліки перекладачів

Онлайн-перекладачі мають свої обмеження та не завжди можуть точно передати зміст тексту, ідіоматичність фраз та відобразити культурні особливості.

- Перевіряйте результат

Не зважаючи на те, що деякі онлайн-перекладачі досить точні, завжди варто перевірити результат перекладу самостійно, звірити з іншими джерелами або за допомогою спеціалістів, якщо переклад має велике значення.

- Редагуйте текст

Результати автоматичних перекладів часто потребують редагування та вдосконалення, щоб відповідати стилістиці та змісту оригінального тексту. Варто витратити час на редагування тексту після перекладу, щоб зробити його більш зрозумілим та логічним.

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА



Завдання 1

1. За допомогою онлайн-словників знайти синоніми (якомога більше) до 4 слів різних частин мови: будь-якого слова-іменника, прикметника, дієслова, прислівника. Проаналізувати результати роботи зі словниками.
2. Скласти порівняльну таблицю онлайн-словників за власними критеріями порівняння, наприклад: наявність/відсутність голосового відтворення, наявність/відсутність транскрипції, наявність/відсутність пропозованих синонімів до слова, наявність/відсутність таблиці неправильних дієслів тощо.
3. Згенерувати за допомогою ChatGPT будь-який текст публіцистичного стилю на 100 слів. Перекласти його англійською мовою, використовуючи будь-які три онлайн-сервіси для перекладу. Згенерувати зображення до згенерованого тексту за допомогою сервісів ChatGPT (DALL-E) та Midjourney. Зробити висновок щодо отриманих результатів.

Виконані завдання оформити у вигляді звіту до лабораторних робіт №1-2